Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

Jaargang	:	2026
Zaaknummer	:	3925655
Datum	:	14 juli 2026
Onderwerp	:	Deelname 4e experiment met een nieuw stembiljet bij PSWS27

Voorstel:

Besluiten deel te nemen aan het vervolg van het experiment van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met het nieuwe stembiljet tijdens de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen 2027.

Kerngegevens

Publiekssamenvatting

Bij de gemeenteraadsverkiezing op 18 maart 2026 (GR26) heeft gemeente Alphen aan den Rijn voor de derde keer deelgenomen aan het experiment met een nieuw stembiljet, net als bij de eerdere experimenten bij de Europees Parlementsverkiezing 2024 en de Tweede Kamerverkiezing 2025. De minister van BZK heeft de gemeente Alphen aan den Rijn uitgenodigd om deel te nemen aan het experiment bij de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezing 2027. Daarnaast heeft de minister van BZK besloten over te gaan tot de voorbereidingen voor landelijke invoering van dit stembiljet, bij de Europees Parlementsverkiezing 2029.

Inleiding/aanleiding

Bij de gemeenteraadsverkiezing op 18 maart 2026 (GR26) heeft gemeente Alphen aan den Rijn deelgenomen aan het experiment met een nieuw stembiljet. Het experiment is, net als de eerdere experimenten bij de Europees Parlementsverkiezing 2024 en de Tweede Kamerverkiezing 2025, uitgebreid geëvalueerd. Deze positieve evaluaties hebben ertoe geleid dat de minister van BZK heeft besloten over te gaan tot de voorbereidingen voor landelijke invoering van dit stembiljet, bij de Europees Parlementsverkiezing 2029.

Bij de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen 2027 (PSWS27) wordt er nog niet landelijk gebruik gemaakt van het nieuwe stembiljet. De minister van BZK heeft de gemeente Alphen aan den Rijn uitgenodigd om deel te nemen aan het experiment bij de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezing 2027. Op deze manier kan onze gemeente (en dus de kiezers) hetzelfde stembiljet gebruiken als bij de vorige verkiezing en kunnen er lessen getrokken worden uit het gebruik van het nieuwe stembiljet bij gecombineerde verkiezingen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het waarborgen van de continuïteit en herkenbaarheid van het stemproces voor de kiezers in de gemeente Alphen aan den Rijn door voortzetting van het experiment met het nieuwe stembiljet.

Kader

In 2022 is de Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten (hierna: Experimentenwet) aangenomen. Deze wet biedt de mogelijkheid om te experimenteren met een ander model stembiljet. De uitwerking van de Experimentwet is neergelegd in het Tijdelijk experimentenbesluit nieuwe stembiljetten. De vormgeving van de middelen is vastgelegd in de Tijdelijke experimentenregeling nieuwe stembiljetten.

Argumenten, eventuele risico's en eventuele alternatieven

- Uit de ervaringen van gemeenten blijkt dat de experimenten goed en zonder incidenten zijn verlopen. Net als bij eerdere experimenten waren ook andere betrokkenen enthousiast: kiezers hebben grote waardering voor het kleinere formaat, de leesbaarheid en het gebruik van logo's op het nieuwe stembiljet. Stembureauleden vinden het stembiljet beter hanteerbaar tijdens de telling, en gemeenteambtenaren zijn enthousiast over de logistiek en de uitvoerbaarheid van het verkiezingsproces met dit stembiljet.
- De gemeente Alphen aan den Rijn heeft deelgenomen aan de experimenten met het nieuwe stembiljet tijdens de verkiezing voor het Europees Parlement in 2024, de Tweede Kamerverkiezing van 2025 en de Gemeenteraadsverkiezing van 2026. De Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen van 2027 vormen naar verwachting de laatste experimentele toepassing voorafgaand aan de landelijke invoering van het nieuwe stembiljet bij de Europees Parlementsverkiezing in 2029. Met het oog op de continuïteit en herkenbaarheid van het stemproces voor de kiezers in onze gemeente is het wenselijk dat ook tijdens de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen van 2027 gebruik wordt gemaakt van het nieuwe stembiljet.

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

n.v.t.

Financiële consequenties

De meerkosten van het experiment ten opzichte van een reguliere verkiezing worden vergoed door het ministerie van BZK.

Realisatie

Het Tijdelijke experimentenbesluit nieuwe stembiljetten bepaalt dat voor ieder experiment met het nieuwe stembiljet de deelnemende gemeenteraden aangewezen moeten worden. Hiervoor dient de gemeenteraad het besluit om deel te nemen aan het experiment opnieuw te nemen.

Bijlage(n)

- Uitnodiging voor deelname aan het vervolg van het experiment met het nieuwe stembiljet bij de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen 2027.

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris, de burgemeester,

Besluit

Gemeenteraad

Jaargang	:	2026
Zaaknummer	:	3925655
Datum	:	24 september 2026
Onderwerp	:	Deelname 4e experiment met een nieuw stembiljet bij PSWS27

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 juli 2026

Besluit:

deel te nemen aan het vervolg van het experiment van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met het nieuwe stembiljet tijdens de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen 2027.

Bijlage(n):

- Uitnodiging voor deelname aan het vervolg van het experiment met het nieuwe stembiljet bij de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen 2027.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 24 september 2026.

De raad van Alphen aan den Rijn,

de voorzitter, de griffier,

{{esl:Signer2:Capture:size(200,50)}} {{esl:Signer1:Capture:size(200,50)}}

{{esl:Signer2:SignerName:size(200,20)}} {{esl:Signer1:SignerName:size(200,20)}}